

PERSBERICHT

Utrecht, 27 mei 2026

Passende zorg onder druk wegens halvering opleidingsplaatsen van psychologen

Het ministerie van VWS heeft aangekondigd dat er vanaf 2027 fors minder GZ-opleidingsplaatsen beschikbaar komen voor psychologen, specifiek voor de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog). Minister Sterk liet afgelopen vrijdag in een brief aan de Tweede Kamer weten dat het advies van het Capaciteitsorgaan van 1.240 opleidingsplaatsen niet wordt gevolgd, maar dat dit aantal wordt gehalveerd tot slechts 691 plaatsen.

Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) is zeer geschrokken van dit besluit. De verlaging staat haaks op de realiteit: steeds langere wachtlijsten, een groeiende zorgvraag, grote druk op de ggz. Deze beslissing ondermijnt de ingezette beweging naar passende zorg waarin gz-psychologen een essentiële rol hebben. De onderbouwing van [het besluit](#) is volgens het NIP onvoldoende, onbegrijpelijk en niet in verhouding tot de maatschappelijke opgave. Nu al staat het systeem onder te grote druk, omdat de gevolgen zichtbaar en voelbaar zijn: er zijn simpelweg te weinig gz-psychologen om Nederland van passende zorg te voorzien.

Cruciale rol gz-psycholoog

GZ-psychologen zijn werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg, ouderenzorg, ziekenhuiszorg, revalidatiezorg, forensische zorg, gehandicaptenzorg en jeugdzorg en vervullen in deze sectoren een cruciale (regie)rol in de behandeling. Samen met andere professionals vormen zij het fundament van een zorglandschap dat mensen met mentale problemen adequate en tijdige ondersteuning moet bieden.

“Een gz-psycholoog is voor de mentale gezondheid wat de huisarts is voor de lichamelijke gezondheid: de eerste deskundige die beoordeelt welke zorg iemand nodig heeft. Als deze poortwachters verdwijnen, valt het hele systeem stil,” aldus Rudolf Ponds, voorzitter algemeen bestuur NIP.

Grote druk op passende zorg

Wanneer er steeds minder gz-psychologen beschikbaar zijn, raakt dat niet alleen de geestelijke gezondheidszorg, maar de hele samenleving. Door de olopemde wachtlijsten is het steeds meer de vraag óf en wanneer mensen passende psychische zorg krijgen. Zonder tijdige behandeling verergeren problemen, waardoor mensen vaker vastlopen in hun dagelijks functioneren.

Dat heeft directe gevolgen voor andere domeinen. De politie en GGD krijgen meer meldingen van mensen die verward gedrag vertonen. In de jeugdzorg nemen de risico's toe wanneer jongeren te laat of helemaal geen passende hulp krijgen. En op de arbeidsmarkt vallen steeds meer (jonge) werknemers uit door onbehandelde psychische klachten, met een hogere instroom in de WIA als gevolg.

Een tekort aan gz-psychologen werkt als een domino-effect: hoe minder toegang tot passende zorg, hoe groter de druk op veiligheid, publieke gezondheid, jeugdzorg en de economie. Passende zorg begint bij voldoende deskundige professionals – zonder hen loopt de hele keten vast.

Het schrappen van gz-opleidingsplaatsen lijkt op korte termijn misschien aantrekkelijk, maar leidt onvermijdelijk tot grote maatschappelijke schade op de lange termijn. Dit blijkt ook uit het [IBO rapport](#) mentale gezondheid en ggz 'Uit balans'.

Nederland heeft juist méér goed opgeleide gz-psychologen nodig; psychologen die het vak verstaan, generalistische kennis en voldoende praktijkervaring hebben om passende zorg te kunnen blijven bieden.

Dringende oproep

Daarom doet het NIP een dringend oproep aan politiek Den Haag om de forse vermindering van het aantal gz-opleidingsplaatsen te herzien. Alleen met een toekomstbestendige opleidingscapaciteit voor gz-psychologen kunnen we de mentale gezondheid van Nederland waarborgen en voorkomen dat de druk op de zorgketen verder oploopt. In een tijd van oplopende wachtlijsten en toenemende maatschappelijke druk is het beperken van de instroom van gz-psychologen simpelweg niet uit te leggen.

Het NIP accepteert dit besluit niet en zal actief stappen zetten om aan te dringen op heroverweging van deze beslissing. Daarom is er [een brandbrief](#) gestuurd aan de minister, die inmiddels door veel organisaties uit het veld is medeondertekend. Met dit brede signaal wordt duidelijk onderstreept dat het besluit grote zorgen oproept en dat een koerswijziging noodzakelijk is.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie;

Het [Nederlands Instituut van Psychologen](#), is met 18.000 leden al meer dan 85 jaar de grootste beroepsvereniging van universitair opgeleide psychologen in Nederland. We zetten ons in voor de psycholoog als professional én voor de psychologie als vak.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Anne Voskamp, strategisch communicatieadviseur NIP, via 06 43 83 23 37 of anne.voskamp@nip.nl